Webinar 24 NOVEMBER 2020

Verklarende analyse: de basis voor passende hulp

Harrie van Leeuwen & Marca Geeraets
Bureau PEERS

KENNISWERKPLAATS JEUGD FRIESLAND

PROGRAMMA VERKLARENDE ANALYSE: DE BASIS VOOR PASSENDE HULP

- Wat zijn de **risico's** van een te globale of eenzijdige verklarende analyse?
- Waaraan moet een verklarende analyse voldoen om een **integrale** manier van denken te ondersteunen?
- Hoe kan het **7 factorenmodel** hierbij helpen?

URGENTIE

De Jeugdwet uit 2015 heeft als hoofddoel: het jeugdstelsel eenvoudiger, effectiever en efficiënter maken.

Het uiteindelijke doel is:

- de **eigen kracht** van de **jongere** versterken
- het **probleemoplossend vermogen** van **gezin en omgeving** vergroten
- op tijd **passende hulp** bieden

Hoe ver zijn we en moeten we ons zorgen maken?

WAT ZIJN OORZAKEN VAN NIET-PASSENDE HULP

- Te **eenzijdige focus** op omgeving of kind

Te weinig oog hebben voor omgevingsfactoren als onveiligheid in het gezin, schuldenproblematiek, problematiek ouders

Te weinig oog hebben voor behoeftes van jongeren: "*We worden nauwelijks gevraagd: 'hoe zie jij dit?', 'wat maakt dat je dit doet?', of 'wat heb je nodig?'*"

www.bureaupeers.nl

WAT ZIJN OORZAKEN VAN **NIET**-PASSENDE HULP

- Te **eenzijdige focus** op omgeving of kind
- **Kwetsbaarheid** over het hoofd zien: probleemgedrag duiden als onwil

anders verlopende informatie verwerking

negatieve overtuigingen door leerervaringen

onvermogen om heftige fysieke reacties te reguleren

moeite om aandacht vol te houden en weerstand bieden tegen afleiding

www.bureaupeers.nl

WAT ZIJN OORZAKEN VAN NIET-PASSENDE HULP

- Te **eenzijdige focus** op omgeving of kind
- **Kwetsbaarheid** over het hoofd zien: probleemgedrag duiden als onwil
- **DSM classificatie** (ADHD, ASS, etc) **verwarren** met een **(beschrijvende) diagnose/ casusverklaring**
- Kansen missen om **steun** gericht te mobiliseren
- **Geen empowerment** of zelfs disempowerment
- **Onvoldoende geïntegreerde interventies**

www.bureaupeers.nl

WAT VIND JIJ HET GROOTSTE RISICO?

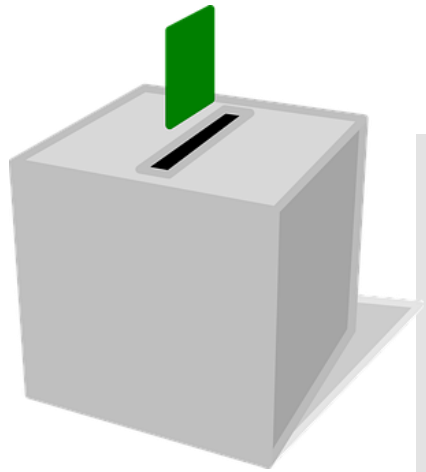

1. Te **eenzijdige focus** op omgeving of kind
2. **Kwetsbaarheid** over het hoofd zien
3. **Geen goede casusverklaring**
4. Kansen missen om **steun** gericht te mobiliseren
5. **Geen empowerment**
6. **Onvoldoende geïntegreerde interventies**

www.bureaupeers.nl

PROGRAMMA VERKLARENDE ANALYSE: DE BASIS VOOR PASSENDE HULP

- Wat zijn de **risico's** van een te globale of eenzijdige verklarende analyse?
- Waaraan moet een verklarende analyse voldoen om een **integrale** manier van denken te ondersteunen?
- Hoe kan het **7 factorenmodel** hierbij helpen?

WAT IS EEN GOED ANALYSEMODEL VOOR BEROEPSKRACHTEN IN DE JEUGDHULP ?

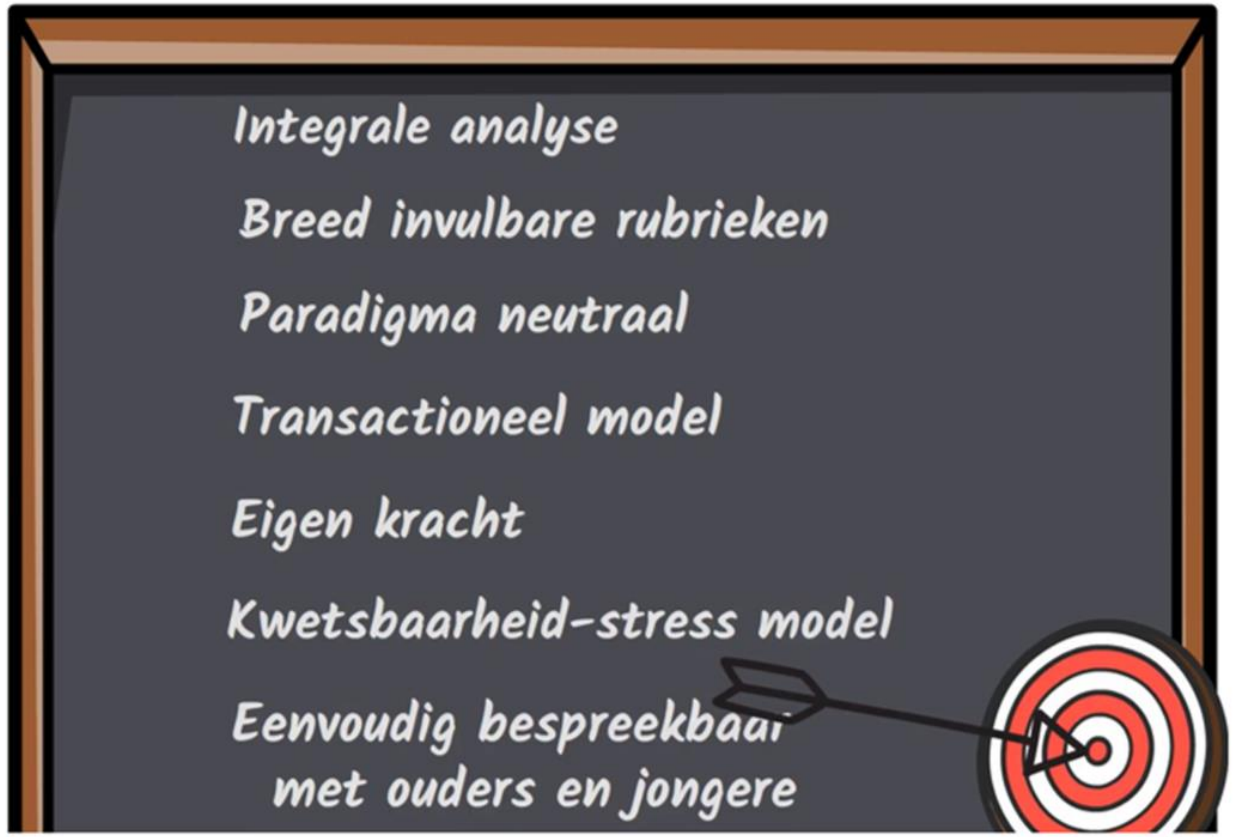

Animatie 'Waaraan moet een verklarende probleem- en krachtenanalyse voldoen?

www.bureaupeers.nl

KENNISWERKPLAATS JEUGD FRIESLAND

PROGRAMMA VERKLARENDE ANALYSE: DE BASIS VOOR PASSENDE HULP

- Wat zijn de **risico's** van een te globale of eenzijdige verklarende analyse?
- Waaraan moet een verklarende analyse voldoen om een **integrale** manier van denken te ondersteunen?
- Hoe kan het **7 factorenmodel** hierbij helpen?

www.bureaupeers.nl

HOE KAN EEN VERKLARENDE ANALYSE HELPEN OM PASSENDE HULP TE BIEDEN

www.bureaupeers.nl

VOORAFGAAND AAN HET STELLEN VAN DOELEN

Vanuit meerdere perspectieven

www.bureaupeers.nl

VOORAFGAAND AAN HET STELLEN VAN DOELEN

Vanuit meerdere perspectieven

relevante informatie

- Vraagverheldering
- Verklarende analyse: probleem en krachten-analyse mbv 7 factoren
- Doelen opstellen
- Beslissen over passende hulp
- Uitvoeren van de hulp
- Evalueren

www.bureaupeers.nl

KENNISWERKPLAATS JEUGD FRIESLAND

7 FACTOREN IN VOGELVLUCHT

Animatie 'Verklarende analyse mbv 7-factorenmodel toegelicht

www.bureaupeers.nl

KENNISWERKPLAATS
JEUGD FRIESLAND

DIGITALE TOOL op de website

KENNISWERKPLAATS
JEUGD FRIESLAND

HOME KENNISWERKPLAATS

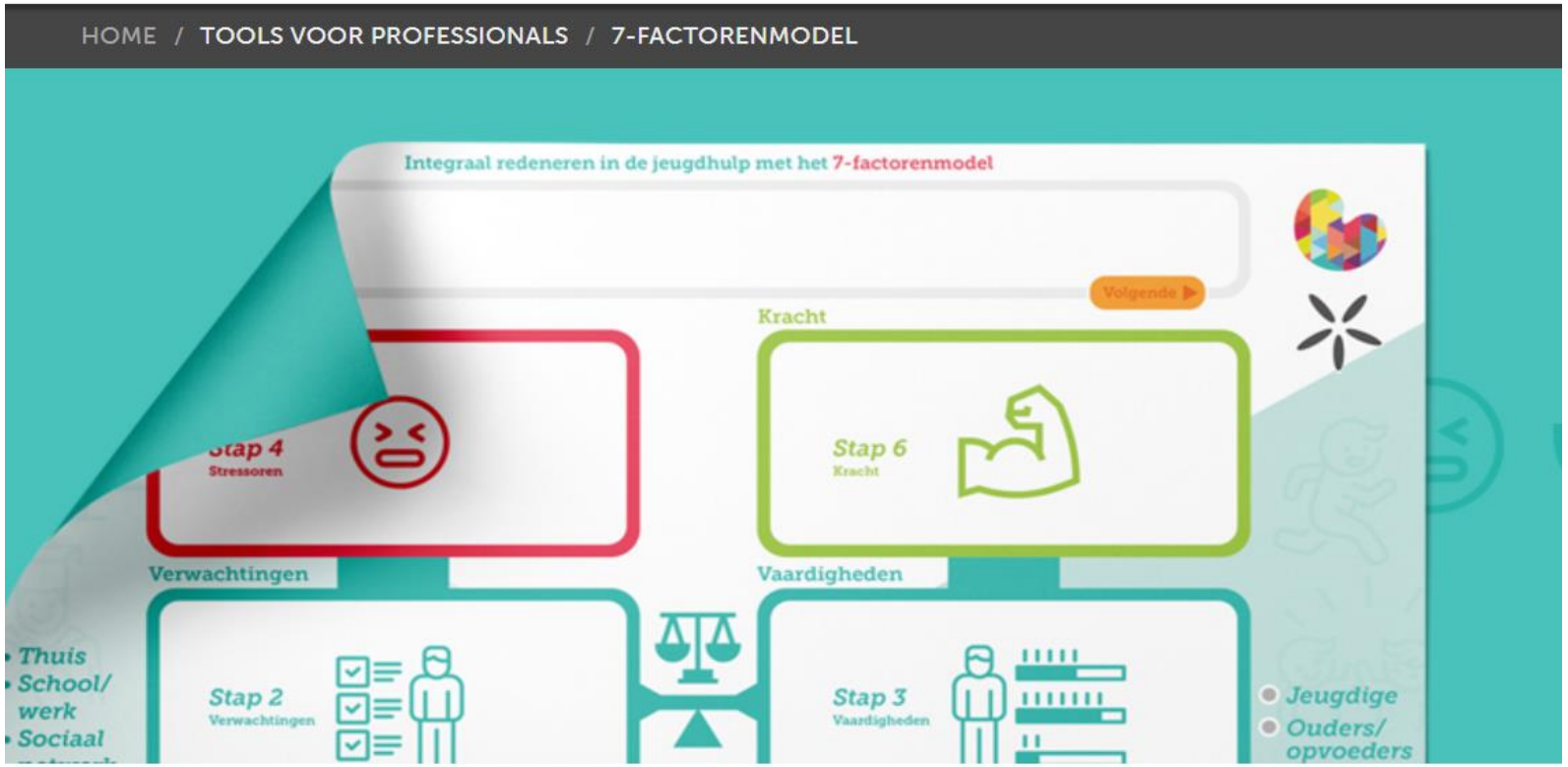

Online tool invulformat

Voorbeeldvragen ter ondersteuning bij het invullen van de 7-factorenmodel tool

Ingevulde fictieve casus

www.bureaupeers.nl

1
1a) Wat is de reden van aanmelding volgens de jeugdige? Wat zijn de klachten, problemen, zorgen waarom is aangemeld? Waarvoor heeft de jeugdige hulp nodig? Wat zijn de gevolgen? Hoe ernstig is het? Wat zijn de hiermee verbonden wensen van de jeugdige?
1b) Wat is de reden van aanmelding volgens ouders/opvoeders? Wat zijn de wensen van de ouders/opvoeders?
1c) Wat is de vraag van de verwijzer?

Reden van aanmelding en wensen

- Meerdere perspectieven: jeugdige zelf, ouders/ opvoeders, verwijzer
- Hoe concreter, hoe beter

Casus Marco, 19 jaar

Reden van aanmelding

- zonder vaste verblijfplaats (wisselende logeerplekken)
- schulden
- vastgelopen op school, geen startkwalificatie, geen werk

Wensen

- vast inkomen
- vaste woonplek

www.bureaupeers.nl

1

1a) Wat is de reden van aanmelding volgens de jeugdige? Wat zijn de klachten, problemen, zorgen waarom is aangemeld? Waarvoor heeft de jeugdige hulp nodig? Wat zijn de gevolgen? Hoe ernstig is het? Wat zijn de hiermee verbonden wensen van de jeugdige?
1b) Wat is de reden van aanmelding volgens ouders/opvoeders? Wat zijn de wensen van de ouders/opvoeders?
1c) Wat is de vraag van de verwijzer?

Verwachtingen

2. Verwachtingen

- Participeren op de arbeidsmarkt
- Financiële zelfredzaam zijn
- Vaste woonplek
- Hulp vragen/bieden binnen eigen netwerk

Vaardigheden

3. Vaardigheden

Over welke vaardigheden moet de jeugdige beschikken om aan de genoemde verwachtingen te voldoen?

Welke vaardigheden LUKKEN op dit moment?

Met welke vaardigheden heeft de jeugdige MOEITE?

3. Vaardigheden

- **Werk:** werk zoeken, vinden en behouden, omgangsvaardigheden
- **Geld:** overzicht over schulden, omgaan met schuldeisers, budgettering
- **Sociale contacten:** interactievaardigheden met vrienden, naasten en autoriteit, probleemoplossingsvaardigheden

www.bureaupeers.nl

1

1a) Wat is de reden van aanmelding volgens de jeugdige? Wat zijn de klachten, problemen, zorgen waarom is aangemeld? Waarvoor heeft de jeugdige hulp nodig? Wat zijn de gevolgen? Hoe ernstig is het? Wat zijn de hiermee verbonden wensen van de jeugdige?
1b) Wat is de reden van aanmelding volgens ouders/opvoeders? Wat zijn de wensen van de ouders/opvoeders?
1c) Wat is de vraag van de verwijzer?

Stressoren

- Onbekendheid en uitgeschreven bij de gemeente (waardoor geen mogelijkheden op een uitkering)
- Conflicten met naasten en instanties
- Instabiele woon- of slaapplek

+

2. Verwachtingen

- Participeren op de arbeidsmarkt
- Financiële zelfredzaam zijn
- Vaste woonplek
- Hulp vragen/bieden binnen eigen netwerk

Vaardigheden

3. Vaardigheden

Over welke vaardigheden moet de jeugdige beschikken om aan de genoemde verwachtingen te voldoen?

Welke vaardigheden LUKKEN op dit moment?

Met welke vaardigheden heeft de jeugdige MOEITE?

+

Kwetsbaarheid

- Lange hulpverleningsgeschiedenis met teleurstellingen
- Hulpverlening als bron van stress zien (zorgmijdend)
- Onvoldoende het vertrouwen dat je kunt leren met succes een doel te realiseren/invloed kunt uitoefenen
- Zwakke agressieregulatie
- Veel stress door controleverlies mbt financiën
- Eenzaam

www.bureaupeers.nl

1

1a) Wat is de reden van aanmelding volgens de jeugdige? Wat zijn de klachten, problemen, zorgen waarom is aangemeld? Waarvoor heeft de jeugdige hulp nodig? Wat zijn de gevolgen? Hoe ernstig is het? Wat zijn de hiermee verbonden wensen van de jeugdige?
1b) Wat is de reden van aanmelding volgens ouders/opvoeders? Wat zijn de wensen van de ouders/opvoeders?
1c) Wat is de vraag van de verwijzer?

Kracht

- Behoefte aan toekomstperspectief
- Ambitie om leven te verbeteren middels werk
- Wens om bij te dragen

Verwachtingen

2. Verwachtingen

- Participeren op de arbeidsmarkt
- Financiële zelfredzaam zijn
- Vaste woonplek
- Hulp vragen/bieden binnen eigen netwerk

Vaardigheden

3. Vaardigheden

Over welke vaardigheden moet de jeugdige beschikken om aan de genoemde verwachtingen te voldoen?

Welke vaardigheden LUKKEN op dit moment?

Met welke vaardigheden heeft de jeugdige MOEITE?

Steun

- Vriend die hem naar hulp heeft toe geleid

www.bureaupeers.nl

KENNISWERKPLAATS JEUGD FRIESLAND

Interventie optie pakket op basis van een integrale analyse

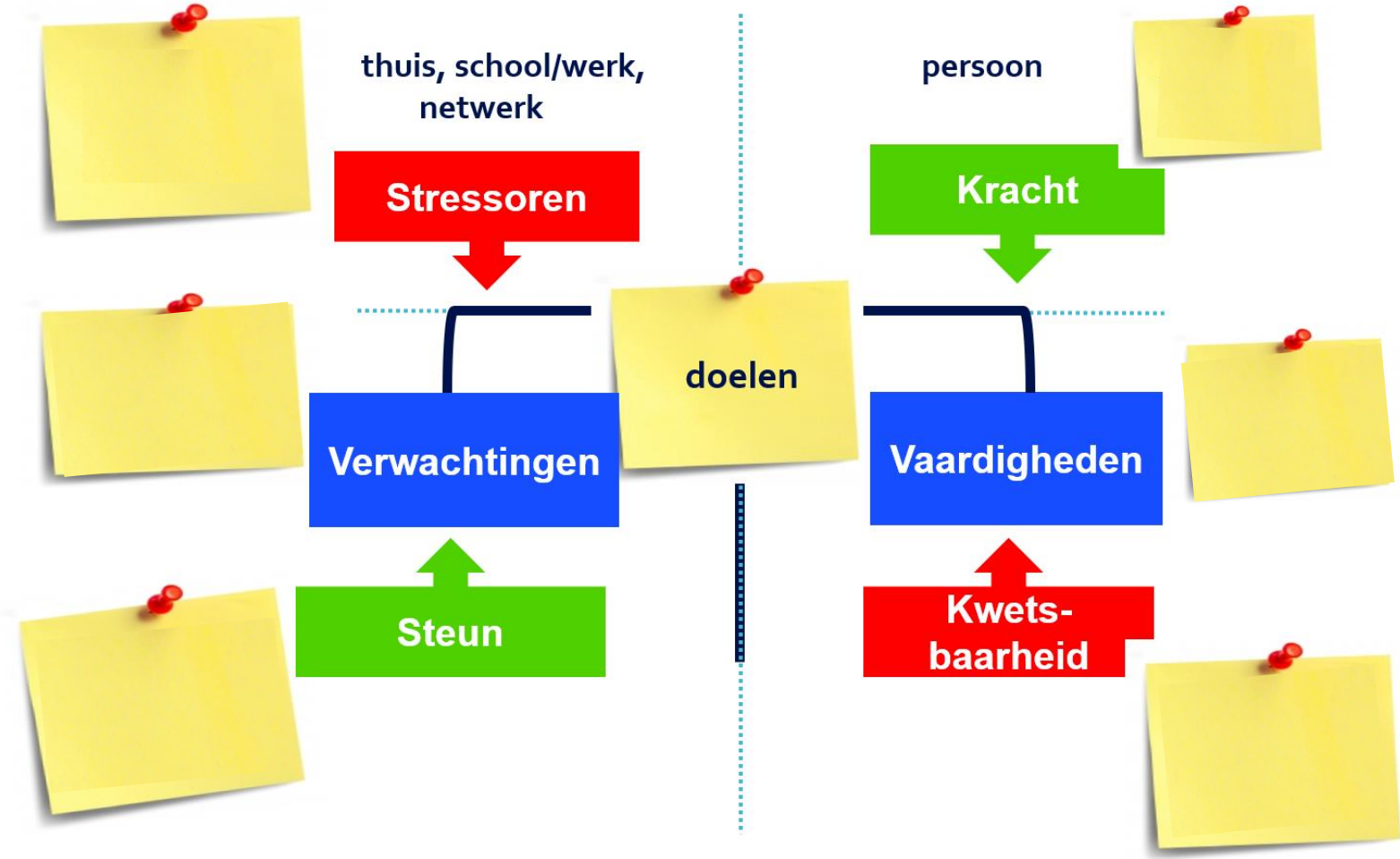

KENNISWERKPLAATS JEUGD FRIESLAND

Interventie optie pakket op basis van een integrale analyse

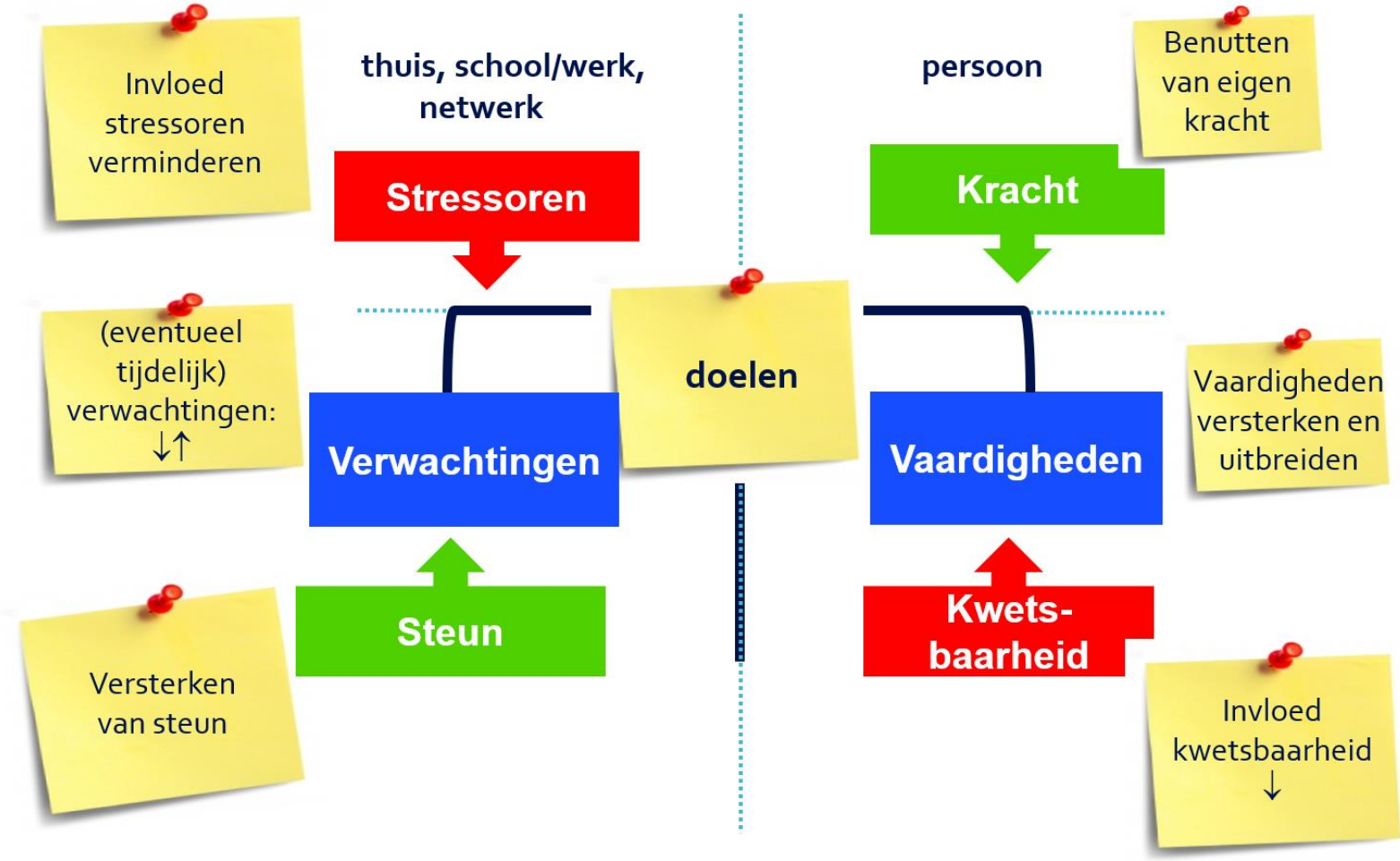

KENNISWERKPLAATS JEUGD FRIESLAND

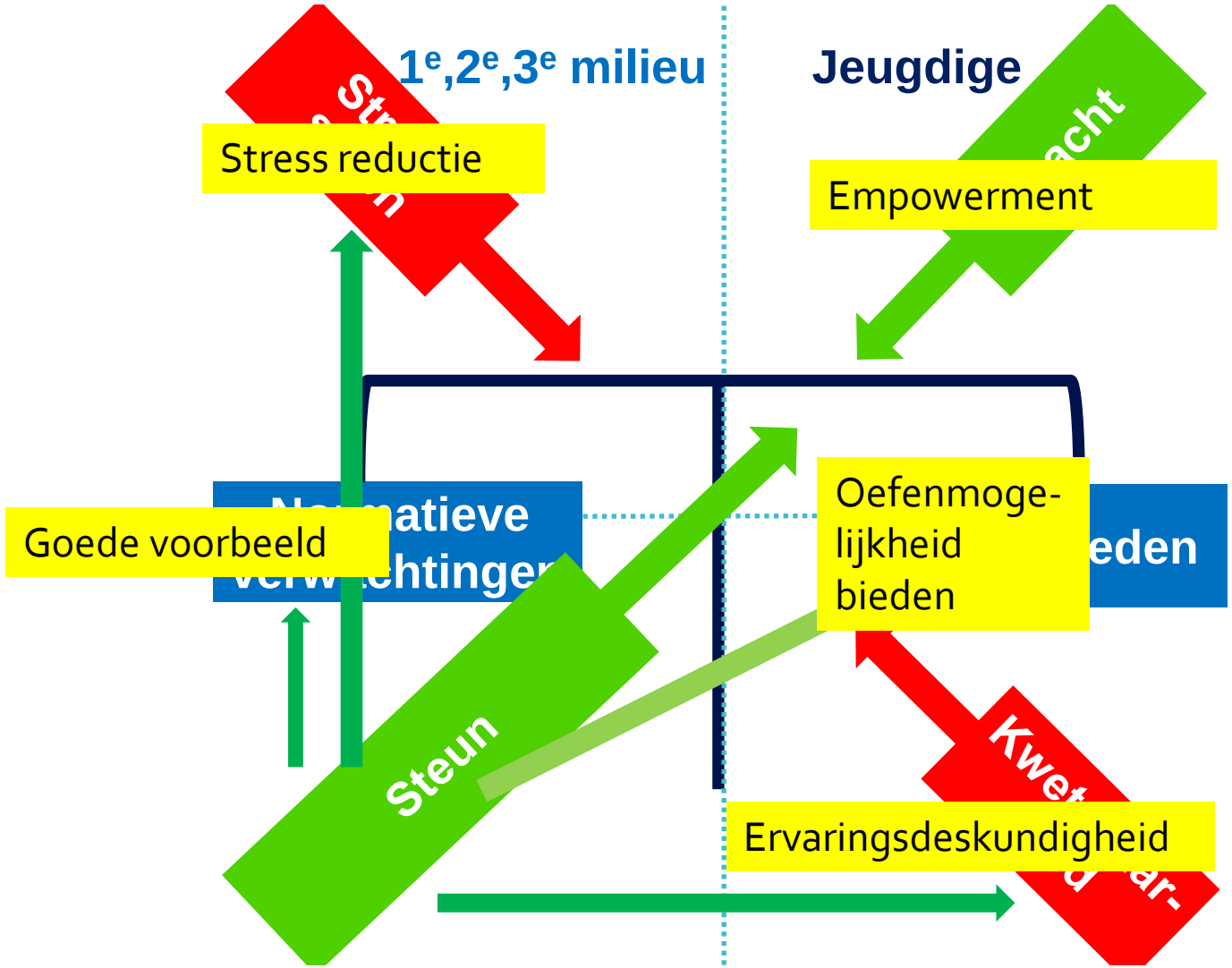

www.bureaupeers.nl

WELKE FACTOR VIND JIJ HET MOEILIJKST BIJ INTERVENTIES?

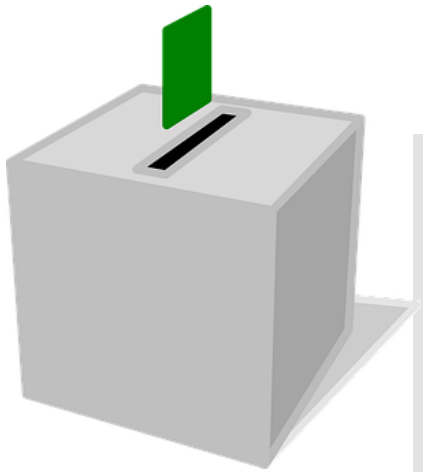

1. **Verwachtingen** van en met betrokkenen bijstellen
2. Invloed van **omgevingsstressoren** verminderen
3. Potentiële **steun** benutten
4. **Eigen kracht** faciliteren
5. Invloed **kwetsbaarheid** verminderen
6. **Vaardigheden** versterken en uitbreiden

www.bureaupeers.nl

Marco: plan

relatie met schuldeiser herstellen, communicatie-stop doorbreken, budgettraining, leren consuminderen)

Van droombaan naar broodbaan

- netwerkuitbreiding: communityvorming
- rolmodellen

Stressoren

Verwachtingen

Steun

Perspectief:
- Werk
- Geld
- Woonplek

- Toekomstperspectief con-cretiseren
- Aansluiten bij ambitie
- Talenten expliciteren

Kracht

Vaardigheden

Kwets-baarheid

Voordoen, oefenen, samendoen

leren met succes een doel te realiseren/ invloed kunt uitoefenen

VERDER LEZEN?

Whitepaper

- (Geeraets & Van Leeuwen, 2020) *Integraal redeneren bij gezinnen met meervoudige en complexe problemen*.

Artikelen

- Van Leeuwen, Harrie (2018). Integrale jeugdhulp biedt 'alles ineen'. Maar wat dan precies? *Kind en Adolescent Praktijk*, 17(1), 36-38 en in *Jeugdbeleid* 12(4), 207-211
- Van Leeuwen, Harrie M.P. & Geeraets, Marca H.W. (2019). Klinisch redeneren in de geïntegreerde jeugdhulp met behulp van het zevenfactorenmodel. *Tijdschrift voor Orthopedagogiek, Kinderpsychiatrie en klinische kinderpsychologie* (TOKK), 44 (1) 21-33, vanaf pagina 26 casus van een thuiszitter
- Anja Holwerda, Alona Labun, Liesbet Heyse, Marike Serra (2019). Zorgtrajecten evalueren aan de 'dialoogtafel': Hulpverleners en cliënten delen hun ervaringen. *Kind en Adolescent Praktijk* nr 3, september 2019, 14-21.
- Factsheet "Waar lopen jongeren tegenaan in de jeugdhulp?"
- Factsheet "Wat vinden jongeren belangrijk in de jeugdhulp?"
- Anja Holwerda, Alona Labun, Liesbet Heyse, Marike Serra. Met z'n allen aan de dialoogtafel. *Kind en Adolescent Praktijk*, nummer 1, maart 2017

Hartelijk dank voor jullie aandacht!

Voor meer informatie:

www.bureaupeers.nl

harrievanleeuwen@bureaupeers.nl
marcageeraets@bureaupeers.nl

Kenniswerkplaats Jeugd Friesland

www.awtjf.nl

Alona Labun (coördinator, senior onderzoeker)
labun.a@jeugdhulpfriesland.nl

Anja Holwerda (projectleider, senior onderzoeker)
holwerda.a@jeugdhulpfriesland.nl

KENNISWERKPLAATS
JEUGD FRIESLAND